

Unitat de Suport Educatiu

PRIMER PROGRAMA DE FORMACIÓ PERMANENT DEL PROFESSORAT DE L'UJI

SUBPROGRAMA TALLERS-SEMINARIS DE CARÀCTER GENERAL

**UNIVERSITAT JAUME I
JUNY - JULIOL DE 1999**

PRESENTACIÓ

Un dels objectius fonamentals de la Universitat Jaume I és la millora dels estudis. Per a millorar la qualitat dels estudis, un element bàsic són els recursos humans que fan possible aquest procés, particularment la figura del professor. En aquest sentit, tota acció encaminada a millorar la capacitat docent del professorat, es pot esperar que es traduirà en una millora del procés d'ensenyament-aprenentatge a l'UJI.

En aquesta línia, la Unitat de Suport Educatiu està elaborant un programa de formació permanent del professorat universitari. Aquest programa es troba en una fase avançada d'elaboració, i és objecte de consulta amb el professorat.

Es treballa en una triple direcció o modalitats: formació general, assessorament i formació als òrgans de gestió docent i assessorament personalitzat i individualitzat al professorat. De totes aquestes accions rebreu completa informació en breu.

Pel que fa a la formació general o dirigida a tot el PDI, només esmentarem les diferents opcions que considerem: tallers-seminaris de caràcter general; tallers-seminaris de caràcter específic en una titulació o centre; suport a grups o seminaris permanents; conferències i jornades de debat i reflexió; recerca de documentació i infraestructura docent; publicacions docents; ajuda a assistència a congressos o jornades i ajudes a projectes de millora docent (al voltant de quatre línies prioritàries: realització d'experiències a l'aula, anàlisi i estudis educatius, atenció i promoció de l'autonomia de l'alumnat i coordinació i interdisciplinarietat).

Els tallers-seminaris de caràcter general són accions formatives adreçades a tot el PDI de l'UJI, que tenen per objectiu la millora dels seus recursos i destreses docents. La denominació de taller vol fer èmfasi en el caràcter pràctic i aplicat de les temàtiques a tractar. El propòsit inicial és treballar aspectes molt concrets de la docència, durant períodes de temps molt curts (tallers d'una durada de 8 a 12 hores, amb un màxim de 3 sessions), amb el compromís d'un assessorament posterior per part dels ponents.

Des dels vicerektorats de Docència i Estudiants i d'Ordenació Acadèmica i Professorat convidem tot el PDI a participar en aquesta primera edició dels tallers-seminaris i estem oberts a rebre qualsevol suggeriment de noves temàtiques per a la propera edició.

Pel que fa a les condicions de participació, qualsevol professor pot apuntar-se a tots els tallers que desitge, prioritzant-los en funció del seu interès. En cas de rebre excessives peticions per a algun dels cursos, l'admissió es farà per rigorós ordre d'arribada l'USE. En finalitzar cada un dels cursos, des de l'USE s'expedirà un certificat d'assistència als inscrits que participen en més del 80% de les hores del taller. Per a poder assistir serà necessari omplir el butlletí de preinscripció que apareix al final d'aquest quadern, o bé el formulari que es pot trobar a la secció de novetats del full principal del SIC de la universitat, i trametre'l al més aviat possible tal com figura al full d'inscripció

Josep-Manuel Quixal San-Abdón

Vicerector de Docència i Estudiants

Vicent Climent Jordà

Vicerector d'Ordenació Acadèmica i
Professorat

TALLER: CONTROL DE L'ESTRÈS DOCENT(*)

Professor:	Rafael Ballester Arnal. Professor de la Universitat Jaume I.
Justificació:	L'estrès és un dels problemes més freqüents entre la població general i més específicament, constitueix un vertader problema en alguns col·lectius professionals com és el cas dels professors universitaris, dedicats a la labor docent i investigadora. Ja que són ben coneguts els efectes negatius de l'estrès sobre la salut mental i física de les persones que el pateixen i ja que un alt grau d'estrès continuat acaba soscavant la qualitat de vida de qui l'experimenta, resulta molt important que coneguem la manera més saludable d'afrontar l'estrès més habitual i també l'estrès agut que en algun moment de la nostra vida pot fer acte de presència interferint en el nostre funcionament i benestar.
Objectius:	L'objectiu d'aquest taller és ensenyar i entrenar els assistents en distintes tècniques psicològiques que resulten útils per a fer front a l'estrès.
Continguts:	• ¿Què és l'estrès? • ¿Què fa que els successos siguin estressants? • Tipus d'estrès i la seua influència sobre la salut. • ¿Quines característiques ens poden donar una major resistència a l'estrès? • Tècniques per a controlar l'estrès: hàbits de vida saludables, Tècniques de relaxació i tècniques cognitives.
Metodologia:	L'enfocament del curs serà eminentment pràctic. Els aspectes introductoris que poden resultar més teòrics s'impartiran de forma dinàmica i interactiva i les tècniques per a controlar l'estrès s'exemplificaran per part del professor i a continuació seran practicades per tots els assistents al curs. L'entrenament en aquestes tècniques ocuparà la major part del temps del taller. Es recomana l'assistència amb roba còmoda.
Data:	22 de Juny (9 a 14 hores) 23 de Juny (9 a 14 hores)
Lloc:	Sala de Junes (Edifici C, Campus de Borriol)
Duració:	10 hores.
Places:	20

(*) Coorganitzat amb el Servei de Prevenció de l'UJI.

TALLER: AVALUACIÓ DEL RENDIMENT ACADÈMIC

Professors:	Jordi Pérez Sánchez. Professor de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona
Justificació:	El taller, de caràcter eminentment pràctic, s'adreça al professorat de la Universitat Jaume I no expert però preocupat per l'avaluació del rendiment acadèmic dels alumnes. Es tracta d'una introducció als principis psicòmètrics i a les característiques bàsiques dels exàmens. Es remarcarà de manera especial el desenvolupament de coneixements i habilitats específiques que permeten optimitzar els processos d'avaluació que s'apliquen en l'activitat docent habitual.
Objectius:	• Conèixer els principis bàsics de les proves de rendiment acadèmic. • Conèixer els diversos tipus de proves d'avaluació del rendiment acadèmic pel que fa a coneixements i habilitats, així com els avantatges i inconvenients de cadascuna. • Dissenyar i construir proves adequades als seus objectius. • Fer una avaluació crítica de qualsevol prova concreta (examen dels exàmens) • Familiaritzar-se amb les proves objectives més usuals susceptibles a ser avaluades amb suport informàtic.
Continguts:	TEÒRICS: • Importància de l'avaluació en el procés educatiu. • Requeriments psicòmètrics de les proves de rendiment acadèmic. • Necessitat d'avaluació: coneixements, habilitats, i actituds. • Tipus de proves per a avaluar coneixements i habilitats. • Tipus de proves objectives. PRÀCTICS: • Realització i avaluació d'una prova escrita sobre l'objecte del taller. • Confecció, realització i avaluació d'un examen d'elecció múltiple sobre el tema del taller. • Judici sobre els exàmens que els assistents al taller fan en la seua pràctica quotidiana. • Casuística individual.
Metodologia:	El taller és eminentment pràctic. Després de l'exposició dels continguts teòrics es faran exercicis pràctics.
Data:	24 de juny (9 h a 13 h) 25 de juny (9 h a 13 h)
Lloc:	Aula B-007B (Campus de Borriol)
Duració:	8 hores

TALLER: PLANIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA

- Professor:** Josep Lluís Medina. Professor de la Universitat de Barcelona.
- Justificació:** La naturalesa del fenomen educatiu és complex, singular, incert i ambigu. Encara que no pot determinar-se prèviament en tots els seus matisos, això no significa que hagem de deixar l'acció educativa en mans de l'atzar o la intuïció. És important actuar de manera intencional, reflexionant abans d'actuar sobre el que es pretén obtenir, què s'intenta transmetre, com podem aconseguir-ho de la forma més adequada i fins a quin punt s'ha aconseguit arribar a les metes.
- Objectius:**
- Analitzar els elements clau que conformen el fet didàctic per a aclarir el seu sentit i apropar-nos a la comprensió més profunda de la pràctica de la planificació de la docència universitària.
 - Determinar els factors individuals, grupals, i institucionals que incideixen en les decisions sobre la docència universitària.
 - Practicar mètodes de planificació de docència universitària.
- Continguts:**
- Fonaments teòrics i metodològics de la planificació educativa en l'ensenyament universitari:
 - Fonament de la carrera professional.
 - Elaboració del perfil professional.
 - Organització i estructuració curricular.
 - Planificació de l'aula com a concreció de la planificació educativa
 - El professor universitari com a planificador.
 - La complexitat dels processos de planificació de la formació
 - Models de planificació a l'aula.
 - La planificació i els seus components.
 - Metes i objectius: relacions objectius-continguts
 - Els continguts: selecció, organització i seqüència.
 - Estratègies d'ensenyament: valoració prèvia a la decisió metodològica.
 - Els materials i recursos didàctics.
 - L'avaluació: models i criteris d'avaluació.
- Metodologia:** A partir d'introduccions teòriques els assistents portaran a terme activitats pràctiques individuals i grupals per a "posar en acció" els conceptes i estructures teòriques subjacents als documents analitzats prèviament. Les activitats consistiran en simulacions i anàlisis de planificacions docents, debats i anàlisis de situacions o casos reals.
- Data:** 30 de juny (16 h a 21 h)
1 de juliol (9 h a 14 h)
- Lloc:** Aula B-007B (Campus de Borriol)
- Duració:** 10 hores.

TALLER: COM S'HA DE TREBALLAR EN GRUP A LES AULES UNIVERSITÀRIES

- Professors:** Francesc Imbernon Muñoz. Professor Universitat de Barcelona.
- Justificació:** És un fet generalitzable a quasi totes les institucions universitàries, la necessitat de millorar la formació científica, pedagògica i sociocultural del seu professorat, encara que posseïska un alt nivell en el domini del contingut específic de les assignatures que imparteix. Avui ja no és suficient posseir un raonable cabal de coneixements, és fonamental la capacitat d'adaptació al canvi i a la incertesa, perquè, actualment, el canvi és constant i vertiginós en totes les àrees del coneixement i de l'activitat humana. Per això, el professor universitari ha de ser capaç de transmetre aquesta capacitat als seus alumnes, per a la qual cosa ha de començar per posseir-la ell mateix. Si bé és cert que no s'ha de deixar de banda el tradicional objectiu de transmetre coneixements específics, apareixen objectius nous i potser el més important, es modifica la relació de prioritats. Davant d'aquests canvis és necessari adoptar metodologies didàctiques eficaces per a encarar els nous requeriments.
- Objectius:**
- Incorporar orientacions i metodologies que tinguin en compte la necessitat de provocar en els alumnes un aprenentatge actiu, que supere la pura transmissió de coneixements, donant als processos que aporten capacitat per abordar els nivells de complexitat que requereix el món actual i les necessitats de formació.
 - Subministrar eines de treball i estratègies d'acció que milloren la docència universitària.
- Continguts:**
- Les estratègies en grups reduïts.
 - Adequació de les estratègies als continguts i objectius de la docència
- Metodologia:** Les diverses sessions es treballaran a partir de casos reals. Combinant l'aportació del professor amb l'anàlisi en petit grup.
- Data:** 1 de juliol (16 h a 21 h)
2 de juliol (9 h a 14 h)
- Lloc:** Aula B-007B (Campus de Borriol)
- Duració:** 10 hores

TALLER: COM PODEM MILLORAR LES CLASSES: L'APRENTATGE ACTIU I COOPERATIU EN GRUPS GRANS

Professora: Mª África de la Cruz Tomé. Professora Univer. Autònoma de Madrid.

Justificació: L'aprenentatge que la nostra docència pot facilitar és el criteri últim de l'excel·lència i qualitat docent. Aprendre a facilitar l'aprenentatge actiu i cooperatiu dins de les nostres aules massificades pot ser una oportunitat que ens ajude a fer més eficaç i satisfactòria la nostra feina diària com a professors d'universitat.

Objectius:

- Adquirir informació sobre ensenyament i aprenentatge eficaços.
- Ampliar el repertori de destreses docents.
- Reflexionar sobre l'estil personal d'ensenyament.
- Aplicar a l'aula el que s'ha après al taller.

Continguts:

- El procés d'ensenyament-aprenentatge a les aules universitàries.
- Com podem fer de les nostres classes una situació d'aprenentatge actiu i cooperatiu. Presentació d'un model. Protocol de actuació.
- Algunes tècniques per a afavorir la participació dels estudiants: ús eficaç de les preguntes i activitats d'aprenentatge a l'aula.
- Tècniques de grup a l'aula.
- Com podem millorar les habilitats docents: autoavaluació i desenvolupament professional.

Metodologia:

- Expositiva.
- Activa.
- Cooperativa.

Data: 5 de juliol (9 h a 13 h
i 16 h a 20 h)
6 de juliol (9 h a 13 h)

Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)

Duració: 12 hores.

TALLER: APRENENTATGE ADULT. EL TREBALL EN EQUIP COM A PROCÉS DE CONSTRUCCIÓ.

Professors:	Paulino Murillo Estepa. Professor de la Universitat de Sevilla.
Justificació:	Com a professorat universitari, no hauríem d'oblidar la importància d'intentar comprendre la diversitat d'estils cognitius dels estudiants i la complicació dels seus estils d'aprenentatge. A més a més, hauríem de considerar que l'objectiu principal en els processos educatius dels estudiants universitaris, a més de facilitar el seu aprenentatge individual o ajudar-li a aconseguir un millor lloc professional i social, ha de passar per adoptar una perspectiva més de consciència social, amb l'objectiu comú de crear una societat millor. El treball en equip (tant de docents, com de estudiants) es pot presentar com una alternativa interessant per a facilitar la consecució d'aqueixes metes.
Objectius:	• Conèixer la importància dels factors implícits en els processos d'ensenyament-aprenentatge. • Adequar l'actuació docent a les necessitats dels estudiants. • Identificar i diferenciar tipus i formes d'aprenentatge. • Conèixer i comprendre quins són els factors més importants que condicionen l'aprenentatge dels adults. • Sensibilitzar per a actituds innovadores relacionades amb els processos d'ensenyament-aprenentatge.
Continguts:	• Introducció. Delimitació de conceptes. • Tipus d'aprenentatge. • Teories d'aprenentatge adult. • Característiques d'aprenentatge. • Elements i processos d'aprenentatge. • Estils d'aprenentatge. • Factors condicionats de l'aprenentatge. • El treball en equip. Col·laboració, construcció i millora.
Metodologia:	Exposició del professor Activitats en grup Estudi d'un cas Debat i conclusions
Data:	7 de juliol (10 h a 14 h i 18 h a 21 h) 8 de juliol (10 h a 13 h)
Lloc:	Aula B-007B (Campus de Borriol)
Duració:	10 hores

TALLER: PROCESSOS D'ENSENYAMENT ACTIU A LA UNIVERSITAT. ESTUDI ESPECIAL DE LA METODOLOGIA DE CASOS

Professors:	Julián López Yañez. Professor de la Universitat de Sevilla.
Justificació:	Aquest taller es planteja sota la perspectiva que els docents de la universitat necessiten posar en pràctica processos d'ensenyament-aprenentatge que contribueixen, a més de la transmissió de coneixements, al desenvolupament intel·lectual dels alumnes i a l'adquisició de destreses professionals per part d'aquests.
Objectius:	• Reflexionar sobre els propis processos d'ensenyament. • Identificar i distingir diferents tipus i formes d'aprenentatge. • Desenvolupar estratègies d'aprenentatge actiu.
Continguts:	• La naturalesa dels processos d'ensenyament-aprenentatge. • Principis bàsics de l'aprenentatge actiu. • L'ensenyament com a procés de comunicació. • L'ensenyament com a procés d'organització, direcció i facilitació de l'aprenentatge. • L'ensenyament com a procés d'indagació: la reflexió i la recerca del professor.
Metodologia:	Exposició del professor Activitats en grup Estudi de casos
Data:	8 de juliol (17 a 20 h) 9 de juliol (9 h 30 min a 13 h 30 min i 17 h a 20 h)
Lloc:	Aula B-007B (Campus de Borriol)
Duració:	10 hores

TALLER DE LA VEU (*)

Professorat:	Dolores Mallé (Logopeda del Servei Psicopedagògic Escolar de Castelló) i Jorge Ramón Gomariz (Professor de Tècniques Corporals).
Justificació:	Aquest taller, predominantment pràctic, pretén apropar-se a la veu i als problemes relacionats amb la veu, entenent que aquesta és una de les més valuoses eines de treball; i un vehicle de comunicació amb els altres.
Objectius:	• Conèixer els elements fisiològics que intervenen en la fonació. (Respiració, relaxació, coordinació fonorespiratòria, articulació; impostació de la veu) • Potenciar la veu com a recurs expressiu a l'aula. • Adquirir els coneixements més elementals en la cura i higiene de la veu.
Continguts:	• Relaxació. • Respiració. • Tècniques d'emissió del so. • La impostació de la veu. • L'articulació. • Exercicis pràctics de fonació, lectura i dicció.
Metodologia:	Taller predominantment pràctic amb nombrosos exercicis físics. Es recomana l'assistència amb roba còmoda.
Data:	12 de juliol (9 a 13 hores) 13 de juliol (9 a 13 hores) 14 de juliol (9 a 13 hores)
Lloc:	Sala de Junes (Edifici C, Campus de Borriol)
Duració:	12 hores.
Places:	20

(*) Coorganitzat amb el Servei de Prevenció de l'UJI.

CALENDARI

TALLER	SESSIONS		
	1 ^a	2 ^a	3 ^a
Control de l'estrès docent (Duració: 10 hores)	Data: 22 de juny Horari: 9-14h Lloc: Sala de Junes (Campus de Borriol, Edifici C)	Data: 23 de juny Horari: 9-14h Lloc: Sala de Junes (Campus de Borriol, Edifici C)	
Avaluació del rendiment acadèmic (Duració: 8 hores)	Data: 24 de juny Horari: 9-13h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 25 de juny Horari: 9-13h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	
Planificació de la docència universitària (Duració: 10 hores)	Data: 30 de juny Horari: 16-21h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 1 de juliol Horari: 9-14h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	
Com s'ha de treballar en grup a les aules universitàries. (Duració: 10 hores)	Data: 1 de juliol Horari: 16-21h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 2 de juliol Horari: 9-14h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	
Com podem millorar les nostres classes: l'aprenentatge actiu i cooperatiu en grups grans (Duració: 12 hores)	Data: 5 de juliol Horari: 9-13h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 5 de juliol Horari: 16-20h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 6 de juliol Horari: 9-13h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)
Aprenentatge adult. El treball en equip com a procés de construcció (Duració: 10 hores)	Data: 7 de juliol Horari: 10-14h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 7 de juliol Horari: 18-21h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 8 de juliol Horari: 10-13 Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)
Processos d'ensenyament actiu a la universitat. Estudi especial de la metodologia de casos (Duració: 10 hores)	Data: 8 de juliol Horari: 17-20h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 9 de juliol Horari: 9:30-13:30h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)	Data: 9 de juliol Horari: 17-20h Lloc: Aula B-007B (Campus de Borriol)
Taller de la veu (Duració: 12 hores)	Data: 12 de juliol Horari: 9-13h Lloc: Sala de Junes (Campus de Borriol, Edifici C)	Data: 13 de juliol Horari: 9-13h Lloc: Sala de Junes (Campus de Borriol, Edifici C)	Data: 14 de juliol Horari: 9-13h Lloc: Sala de Junes (Campus de Borriol, Edifici C)

BUTLLETÍ DE PREINSCRIPCIÓ

COGNOMS I NOM: _____

DNI _____ TELÈFON: _____

DEPARTAMENT: _____

FACULTAT/ESCOLA: _____

PROFESSOR/A (CU, TU, CEU, TEU, ASSOC, AJUD): _____

Tallers en què estic interessat:

Si esteu interessats en més d'un curs heu d'expressar-ne l'ordre de preferència en el marge esquerre (1, 2, 3...)

- ☐ Taller: Control de l'estrès docent
- ☐ Taller: Avaluació del rendiment acadèmic
- ☐ Taller: Planificació de la docència universitària
- ☐ Taller: Com s'ha de treballar en grup a les aules universitàries.
- ☐ Taller: Com podem millorar les nostres classes: l'aprenentatge actiu i cooperatiu en grups grans
- ☐ Taller: Aprenentatge adult. El treball en equip com a procés de construcció
- ☐ Taller: Processos d'ensenyament actiu a la universitat. Estudi especial de la metodologia de casos
- ☐ Taller de la veu

(firma)

Castelló de la Plana, de juny de 1999

Trametre a: Unitat de Suport Educatiu
(Àrea de Formació del Professorat).
Rectorat. Campus del Riu Sec. 12071

Per a qualsevol consulta, suggeriment, etc.:
964 72 89 02 (Miguel Àngel Fortea)
964 72 88 99 (Mª José Cabanes)
E-Mail: Formacio@mail.uji.es

Aquest butlletí de preinscripció també es pot trobar en format informàtic al SIC de l'UJI

Professorat

PATROCINA

Vicerektorat de Docència i Estudiants
Vicerektorat d'Ordenació Acadèmica i

ORGANITZA

Unitat de Suport Educatiu
(Àrea Tècnica de Formació)

AMB LA COL·LABORACIÓ

Servei de Prevenció